

De Breidberg-Driestruik, meer dan compensatie van verloren natuurwaarden

De Breidberg-Driestruik is een langgerekt smal gebied dat de zuidzijde van het bedrijvenpark Roerstreek-Zuid omzoomt. Ter compensatie van de verloren natuurwaarden op de plaats van het genoemde bedrijvenpark zijn de twee oorspronkelijke kernen, de Breidberg en de Driestruik, bij de herinrichting behouden en met elkaar verbonden. Al wandelend door het gebied valt de diversiteit aan biotopen op. Hier een plukje bos, dan weer een bremstruweel of graslandje. Ook liggen er verschillende watertjes van wisselende kwaliteit. Er zijn zelfs enkele oude heiderestanten aanwezig. Zeer opvallend is de kudde Rode geuzen die het gehele terrein doorkruist en overal haar sporen achterlaat. Voor de insectenliefhebber die hier en daar eens een vangnetje door de vegetatie laat glijden, valt onmiddellijk de veelheid aan insecten op. Al met al redenen om de Breidberg-Driestruik eens wat diepgaander te bekijken. Naar de verloren natuurwaarden is door de auteurs niet gekeken. Gekeken is naar wat het terrein nu te bieden heeft. Al wandelend en keuvelend tijdens een excursie op de Breidberg-Driestruik werd het idee geopperd de reeks voort te zetten door een themanummer samen te stellen van alle kleine individuele onderzoekjes naar insecten. Onderzoekjes die tezamen een beeld schetsen van de grote biodiversiteit in dit natuurcompensatiegebied. Al wandelend ideeën opperen klinkt weinig ambitieus en doelgericht, maar dat is het wel. Behalve al het bijzonders dat er te zien is, was er de gedeelde

zorg over hoe dit gebied wordt beheerd. Met name de heiderestanten verkeren in slechte staat en dreigen dicht te groeien met bramen en berken. Hoe worden al die biotoopjes in stand gehouden? Wie doet wat, wie maakt de plannen en wie beslist wat er gebeurt? Worden de juiste beheermaatregelen uitgevoerd of juist nagelaten. De bremstruwelen worden geklepeld, maar pakt dat positief uit? Wat behelst de samenwerking tussen de gemeente Roermond en Staatsbosbeheer Midden-Limburg, elk eigenaar van een deel van het terrein? Daarnaast zijn twee groepen vrijwilligers in het terrein actief: de werkgroep Driestruik van het Natuurhistorisch Genootschap en de leerlingen van het Yuverta college in Roermond. Juist vrijwilligers zijn heel gericht en kleinschalig in te zetten, maar wat doen zij precies? De in dit themanummer gepresenteerde onderzoeken (betreffende libellen, sprinkhanen, lieveheersbeestjes, wantsen en mestkevers) zijn niet als zodanig representatief, maar vloeien voort uit de toevallige interesses van de onderzoekers. Per soortgroep zijn de aanwezige soorten geïnventariseerd en is gekeken naar de voor de aangetroffen soorten gewenste terreineigenschappen. Hierbij worden ook aanbevelingen voor het beheer gedaan. Voor sommige insectengroepen zijn de belangen tegenstrijdig, maar door die zoveel mogelijk te honoreren wordt de biodiversiteit vergroot. De optelsom kan als richtinggevend voor de beheerders worden gezien.

Jaarrond struint een kudde Rode geuzen door de Breidberg-Driestruik. Hun invloed is zichtbaar aan de vraatsporen, de flatsen en her en der de mooie stierenkuilen (foto: Els Jans).

Bovenal tonen de onderzoeken in dit themanummer de grote biodiversiteit die misschien onbedoeld en onverwacht is ontstaan na de inrichting van het terrein. De realisatie van de nieuwe natuur was immers vooral gericht op het behoud van populaties amfibieën en reptielen, waaronder Knoflookpad (*Pelobates fuscus*), Rugstreepad (*Epidalea calamita*) en Zandhagedis (*Lacerta agilis*). Nog altijd komen deze soorten in de Breidberg-Driestruik voor. Echter er profiteren veel meer soorten van de gerealiseerde natuurcompensatie. Hoewel gegevens van insecten uit de periode voor de realisatie van de natuurcompensatie uit het gebied zeer schaars zijn, lijkt het geen twijfel dat de diversiteit er is toegenomen. De huidige graslanden en de hierin gelegen poelen en struwelen bestonden toen voor het overgrote deel nog niet. De aangetroffen biologische rijkdom legt bij de beheerders een verantwoordelijkheid neer en hopelijk draagt deze publicatie bij aan het behoud van deze nieuwe rijkdom.

Dit themanummer is tot stand gekomen in samenwerking tussen veldbiologen en de grootste terreineigenaar, de gemeente Roermond. De gemeente heeft een inhoudelijke bijdrage geleverd door aan te geven hoe zij thans het beheer uitvoert. Ook is er een open overleg gaande over de verbeterpunten. Eén van de verbeterpunten is het nauwer betrekken van Staatsbosbeheer bij de uitvoeringskeuzes.

Onderzoeken in het veld is één, maar de resultaten publiceren is twee. Daarvoor danken wij onze sponsors, die met hun financiële bijdrage de uitgifte van dit extra dikke themanummer mogelijk maken. Dank daarvoor aan de Gemeente Roermond, de Stichting 1880 en het Meerjarenprogramma Onderzoek van het Nationaal Park de Meinweg.

Hopelijk stimuleert dit themanummer niet alleen de beheerders gericht te beheren, maar ook de lezer om de Breidberg-Driestruik te bezoeken, te

kijken naar de resultaten van 20 jaar natuurcompensatie en kennis te maken met de Rode geuzen.

*Reinier Akkermans, Rob Geraeds, Wouter Jansen
Barend van Maanen, Willem Vergoossen*

Literatuur

Geraeds, R.P.G., 2016a. Biodiversiteit van de Driestruik: Deel 1. Gebiedsbeschrijving. *Natuurhistorisch Maandblad*, 105(7), 129-133.

Geraeds, R.P.G., 2016b. Biodiversiteit van de Driestruik: Deel 2. Boktorren. *Natuurhistorisch Maandblad*, 105(9), 217-223.

Reeks artikelen over de biodiversiteit van Breidberg-Driestruik

In 2016 zijn twee artikelen over de biodiversiteit van Breidberg-Driestruik gepubliceerd, één over het ontstaan van het terrein (GERAEDTS, 2016a) en één over de boktorren (Cerambycidae) van de Driestruik (GERAEDTS, 2016b). Ze waren bedoeld als nummers 1 en 2 van een reeks van artikelen over de biodiversiteit van Breidberg-Driestruik. In dit themanummer worden de volgende afleveringen in deze reeks gepresenteerd:

3. De sprinkhanen en krekels (Orthoptera) van de Breidberg-Driestruik.
4. De grote lieveheerbeestjes (Coleoptera, Coccinellidae) van de Breidberg-Driestruik.
5. De libellen van de Driestruik.
6. Eén jaar wantsen (Heteroptera) inventariseren op de Breidberg-Driestruik.
7. Mesttorren, bladspruitkevers en spinnende waterkevers in rundermest op de Driestruik.
8. Natuurcompensatiegebied de Breidberg-Driestruik

De studies maken deel uit van het Meerjarenprogramma Onderzoek van Nationaal Park De Meinweg (in transitie). Het doen van onderzoek door vrijwilligers wordt mede gesubsidieerd door de Provincie Limburg vanuit de subsidieverordening SILG, paragraaf soortenbeleid.

